

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Gfv.VI.30.436/2021/4.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Gáspár Mónika előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

Az I. rendű felperes: felperes1

Az II. rendű felperes: felperes2

A III. rendű felperes: felperes3

A felperesek képviselője: Sasvári Ügyvédi Iroda cím1

Az I. rendű alperes: alperes1

Az I. rendű alperes képviselője: dr. Halápi Dóra Ügyvédi Iroda cím2 és Dr. Báttonyi Ügyvédi Iroda cím3

A II. rendű alperes: alperes2

A II. rendű alperes képviselője: dr. R. T. kamarai jogtanácsos

A per tárgya: szerződés érvénytelensége

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 47.Pf.630.290/2021/12. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 20.P.301.275/2020/13. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

Megállapítja, hogy a felperesek által le nem rótt 498.900 (négy száz kilencvennyolcezer-kilenc száz) forint felülvizsgálat engedélyezése iránti eljárási illetéket az állam viseli.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] A felperesek a keresetükben az árfolyamkockázatról részükre adott elégtelen tájékoztatás miatt a felperesek és az I. rendű alperes között 2008. május 22-én kötött létrejött hitelszerződés érvénytelenségének megállapítását és érvényessé nyilvánításával annak megállapítását kérték, hogy egyetemleges tartozásuk a II. rendű alperes felé elsődlegesen 8.310.387 forint, másodlagosan pedig 23.475.929 forint és 2015. február 1-től a kifizetés napjáig járó évi 1,72%-os kamat, míg a II. rendű alperes tartozása a felperesek felé 12.535.180 forint és ezen összeg után 2010. szeptember 15-től a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamat.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította. Határozatának indokolása szerint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 522. § (1) bekezdése, 523.§ (1) bekezdése, 209. § (1)-(4) bekezdése, 209/A.§ (1) bekezdése, a 6/2013. és a 2/2014. PJE határozatok alkalmazásával megállapíthatónak találta, hogy a korlátlan árfolyamkockázat viselésére vonatkozóan az I. rendű alperes részéről nyújtott tájékoztatás teljesítette a világos és érthető megfogalmazás, illetve az átláthatóság követelményét, ebből következően nem volt megállapítható a keresettel támadott szerződési

kikötés tisztességtelensége. Kiemelte, hogy a vizsgált árfolyamkockázati tájékoztatásból kitűnt, a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, a törlesztőrészlet akár jelentősen is megemelkedhet, és kitűnt az is, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet. A tájékoztatás kiterjedt egyben az árfolyamváltozás felperesek pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt jelentős gazdasági következményeire, hiszen kifejezetten tartalmazta, akár jelentős mértékben megnövekedhet mind a tőketartozás, mind a törlesztőrészletek forintban számított összege. Mindebből arra következtetett, hogy a tájékoztatás egyértelmű tartalommal bírt nemcsak arról, hogy az árfolyamváltozással számolni kell, de abban a körben is, hogy nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent, és nem csak elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztőrészleteket. A tájékoztatásból kiderült, a deviza alapú finanszírozás fokozott kockázattal jár, az nem megosztott az adós és a hitelező között, kizárólag az adóst terheli.

[3] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 386. § (4) bekezdése, valamint a 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolása szerint a másodfokú bíróság teljeskörűen, a döntés indokaira kiterjedően egyetértett az elsőfokú ítélettel.

[4] A jogerős ítélet ellen a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet és egyúttal a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet a Kúria közzétett határozatától eltérés miatt a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján. Álláspontjuk szerint a jogerős ítélet ellentétes a Kúria 2/2014. PJE határozatában, valamint a Pfv.I.21.234/2020/8. számú, a Gfv.VII.30.256/2020/9. számú, a Gfv.VII.30.090/2020/9. számú és a BH2020.152. számon közzétett határozataiban foglaltakkal.

[5] A Kúria előjáróban rögzíti, hogy mivel az elsőfokú bíróság határozatát a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésekre utalással, azonos jogi indokolással hagyta helyben, ezért a Pp. 408. § (2) bekezdése és a Pp. 409. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem elbírálása érdekében a felpereseknek felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kellett előterjeszteniük.

[6] A Kúria a felperesek engedélyezés iránti kérelmét a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján vizsgálta.

[7] A kérelemhez kötöttség perjogi szabályából következően [Pp. 2. § (2) bekezdés] – miként azt a felülvizsgálat engedélyezésével összefüggésben már a 2/2017. (XI. 13.) PK vélemény is, majd azt követően az 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) a 6. pontjában értelmezte – a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból engedélyezheti. Erre figyelemmel a felperesek által előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet egyedül abból a szempontból vizsgálta, hogy az abban előadottakra figyelemmel a jogszabálysértés vizsgálata a Kúria közzétett határozatától jogkérdésében eltérés miatt indokolt-e.

[8] Jelen ügyben a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben előadottak alapján a Pp. 409. § (3) bekezdésében foglalt követelmények – az alábbiak szerint – nem teljesültek.

[9] A Kúria a Pp. 409. § (3) bekezdése szerinti engedélyezési okot a PK véleményben értelmezve megállapította, hogy az akkor teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér.

[10] Téves volt a felperesek hivatkozása a Kúria 2/2014. PJE határozatáról, valamint a Pfv.I.21.234/2020/8. számú, a Gfv.VII.30.256/2020/9. számú, a Gfv.VII.30.090/2020/9. számú határozatoktól, illetve a BH2020.152. számú [helyesen: Gfv.VII.30.270/2019/6. számú és BH2020. 152. számon közzétett] határozatától való eltérésre a jogerős ítélet eredményeként.

[11] A Kúria a 6/2013. PJE és a 2/2014. PJE határozataiban – egyebek mellett – a deviza alapú kölcsönszerződések lényegadó sajátosságairól, illetve az e szerződésekben az árfolyamkockázat korlátlan viselésére vonatkozó kikötések tisztességtelensége tárgyában is állást foglalt, a 2/2014. PJE határozatában iránymutatást adott a deviza alapú kölcsönszerződéseknek az árfolyamkockázat korlátlan viselésére vonatkozó kikötései tisztességtelenségének szempontrendszeréről: idetartozóan nemcsak az árfolyamkockázat mibenlétéről és összefüggéseiről, de annak az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó felől történő megítélése kérdésében is. Ez utóbbi jogegységi döntés indokolásából kitűnően a fogyasztó részére adott tájékoztatás tekintetében – többek között – azt kell vizsgálni, hogy a fogyasztó képes volt-e értékelni az árfolyamváltozás rá nézve esetlegesen hátrányos gazdasági következményeit is; a megadott szempontrendszer teljesülésének értékelése során – a szerződés tartalmán túl – jelentősége van a pénzügyi intézmény által egyéb úton adott tájékoztatásnak, így a kockázatfeltáró nyilatkozatnak is (III/1. pont, C-26/13.).

[12] Az ügyben eljáró bíróságok – ítéleteik indokolásából kitűnően – helyesen értelmezték és figyelembe is vették érdemi álláspontjuk kialakítása során a vizsgált jogegységi határozatokat, az azokban foglaltaktól nem tértek el.

[13] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben megjelöltek közül a Kúria Pfv.I.21.234/2020/8. számú, Gfv.VII.30.256/2020/9. számú, Gfv.VII.30.090/2020/9. számú és Gfv.VII.30.270/2019/6. számú határozatai a perbeli pénzintézettől különböző pénzintézetek által – a perben vizsgálttól eltérő tartalommal – alkalmazott általános szerződési feltételek megfelelőségével kapcsolatban vontak le következtetéseket. A Pfv.I.21.234/2020/8. számú ítélet és a Gfv.VII.30.090/2020/9. számú végzés indokolása szerint a Kúria az adott pénzintézetek által az árfolyamkockázat viselésére kidolgozott szerződési feltételeket lényegben azonos következtetéssel amiatt találta tisztességtelennek, mert a fogyasztó részére adott tájékoztatás nem terjedt ki a kockázatvállalásból eredő – esetlegesen – súlyos gazdasági következmények lehetőségére. A Gfv.VII.30.256/2020/9. számú végzés indokolása szerint a forint leértékelődésének valós lehetőségére és annak következtében a fogyasztó gazdaságilag nehezen elviselhetővé váló helyzetére utaló figyelmeztetés hiánya vezetett az árfolyamkockázat viselését előíró szerződéses feltétel érvénytelenségéhez. A Gfv.VII.30.270/2019/6. számú eseti döntés a kölcsönszerződés árfolyamkockázat viselését előíró rendelkezése és szerződést megelőzően aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat együttesen meghatározott tartalma alapján, és a 2/2014. PJE határozatban megadott szempontrendszer alkalmazásával mondta ki, hogy adott esetben a felperesek – az általánosan tájékozott,

észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó mércéjén keresztül – nemcsak azt vehették számításba, hogy a perbeli kölcsönszerződéshez kapcsolódik árfolyamkockázat, de fel kellett ismerjék annak konkrét lényegét, mibenlétét, a fizetési kötelezettségükre gyakorolt hatását, továbbá azt, hogy kockázatviselésüknek nincs felső határa, az korlátlan.

[14] A felülvizsgálni kért ítélet módszertana és jogi következtetése – az alábbiakra is figyelemmel – nincs ellentétben az előzőekben megjelölt határozatokkal sem.

[15] A Kúria figyelemmel volt arra is, hogy Jogegységi Panasz Tanácsa 2021. november 22-én hozott és a Magyar Közlöny 2021. évi 243. számában 2021. december 28-án közzétett Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozata (a továbbiakban: JPE határozat) értelmében a 2/2014. PJE határozat 1. pontja azzal a kötelező (kiegészült) értelmezéssel alkalmazható, amely szerint akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a nemzeti fizetőeszköz (a forint) árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet (JPE határozat elvi tartalom, 34. pont).

[16] Az I. rendű alperes által a perben vizsgálttal azonos tartalmú kockázatteltáró nyilatkozat alapján a fogyasztónak adott árfolyamkockázati tájékoztató fenti elveknek való megfelelőségéről a Kúria a JPE határozat meghozatalát követően a Pfv.VII.20.294/2021/13. számú határozatában már állást foglalt, és megállapította, hogy a tájékoztatás egésze alkalmas volt arra, hogy a fogyasztó felismerje annak veszélyét, hogy az árfolyamromlás valós, a kölcsön futamideje alatt bekövetkezhet, akár jelentős is lehet, ezért gazdasági helyzetét súlyosan érintheti. Erre figyelemmel nem indokolt a felülvizsgálat engedélyezése.

[17] A kifejtettek értelmében a Kúria nem látta a felülvizsgálatot engedélyezhetőnek a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltérés miatt, következésképpen azt a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján megtagadta.

[18] A felperesek részéről a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem előterjesztésére nyitva álló határidőn túl 2022. január 26-án előadott további érvek a felülvizsgálat engedélyezése körében – elkészttségük és ebből következő hatálytalanságuk miatt – nem voltak figyelembe vehetők az engedélyezési eljárásban [Pp. 149. § (1) bekezdés, 410. § (1) bekezdés].

[19] A felperesek az eljárás során teljes személyes költségmentességben részesültek, ezért az engedélyezés iránti kérelemnek az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (2a) bekezdés a) pontja szerinti illetékét a Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, 14. §-a alapján az állam viseli.

[20] A végzés ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2022. március 29.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Gáspár Mónika s.k. előadó bíró, Dr. Simonné dr.
Gombos Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül: